

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

(शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा)

पत्र संख्या:- शा.सु. ०१८/०१९/०८

प्राप्त पत्र संख्या र मिति:-

च.नं.: - १६९८

फोन नं.: ०१-४२९९२०८

०१-४२९९२१४

ईमेल: control@moha.gov.np
mohacontrolroom@gmail.com

सिंहदरबार,

काठमाडौं, नेपाल ।

मिति: २०७८/११/२५

विषय: होटल तथा मनोरञ्जनात्मक व्यवसाय सञ्चालन सम्बन्धमा ।

श्री प्रहरी प्रधान कार्यालय, नक्साल, काठमाडौं ।

श्री जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सबै ।

प्रस्तुत विषयमा होटल लगायतका मनोरञ्जनात्मक व्यवसायहरु सञ्चालन सम्बन्धमा देहायबमोजिमका मापदण्डहरु अपनाई कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाउनुहुन आदेशानुसार अनुरोध छ ।

देहाय

१. व्यवसायको प्रकृति अनुसार पालना गर्नुपर्ने आचारसंहिता र सञ्चालन समयको निर्धारणः

१.१ मनोरञ्जनप्रधान पर्यटनमूलक व्यवसायलाई समय सान्दर्भिक रूपमा व्यवस्थित बनाउन र मर्यादित व्यवसायको रूपमा विकास गर्न व्यवसायीहरुको अहम भूमिका रहन्छ । माथि उल्लिखित मनोरञ्जनात्मक व्यवसायमा संलग्न सम्पुर्ण व्यवसायीहरु र पेशाकर्मीहरुले आफ्नो व्यवसाय संचालन र सेवा दिदा देहायका आचारसंहिता पालना गर्नुपर्ने छ ।

१.१.१ प्रत्येक व्यवसायीले सार्वजनिक सदाचार र नैतिकताको आधारभूत मुल्य र मान्यता प्रतिकूल नहुने गरी व्यवसाय संचालन गर्नुपर्ने छ ।

१.१.२ व्यवसायमा संलग्न रहँदा पेशाकर्मीको सुरक्षा र व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारी व्यवसायीले गर्नुपर्ने छ ।

१.१.३ ग्राहक (सेवाग्राही) ले सेवा लिन आउँदा आचारसंहिता उलंघन नहुने गरी सेवा लिन सम्बन्धित व्यवसायी र पेशाकर्मीले सुझाव दिनुपर्ने छ । साथै सेवाग्राही र सेवाप्रदायकले वहन गर्नु पर्ने दायित्व सूचना पाटीमा राख्नुपर्ने छ ।

१.१.४ नृत्य प्रदर्शन गर्ने कलाकारहरुले नृत्य कलाकारिता सीपमूलक नृत्य प्रदर्शन गर्नुपर्ने छ । डान्स वार तथा नृत्य मनोरञ्जन हुने स्थानमा अक्षिलता प्रदर्शन नहुने गरी नृत्य गर्न सक्नेछन् । आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटनलाई टेवा पुग्ने सेवाग्राहीको रूपमा सेवा लिन आउने सबै पाहुँनाहरुलाई स्वस्थ मनोरञ्जन प्रदान दिन नृत्य प्रदर्शन गर्न सक्नेछन् ।

१.१.५ विषम परिस्थिति (कफ्यु विपद् महामारी) शृजना भएको अवस्था वाहेक सामान्य अवस्थामा स्थानीय प्रशासनसँग समन्वय गरी तोकिएको समयमा आफ्नो व्यवसाय संचालन गर्नुपर्ने छ ।

१.१.६ कानुन बमोजिम ईजाजत पत्र प्राप्त गरी स्वदेशी तथा विदेशी पर्यटक/पाहुनाहरुलाई मनोरञ्जन प्रदान गरी आर्थिक बढ्दिमा टेवा पुऱ्याउने गरी व्यवसाय संचालन गर्नुपर्ने छ ।

नेपाल सरकार

गृह मंत्रालय

(शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा)

पत्र संख्या:- शा.सु. ०१८/०१९/०८

प्राप्त पत्र संख्या र मिति:-

च.नं:-

फोन नं.: ०१-४२९९२०८

०१-४२९९२१४

ईमेल: control@moha.gov.np
mohacontrolroom@gmail.com

सिंहदरबार,
काठमाडौं, नेपाल ।

- १.१.१ व्यवसायमा काम गर्ने कामदारलाई पद अनुसारको पोशाक, रातीको खाना र राती घरसम्म पुग्ने यातायातको व्यवस्था आदि सुविधाहरु उपलब्ध गराउनुपर्ने छ । साथै सेवा लिए पश्चात व्यवसाय स्थलबाट आफ्नो घरसम्म पुऱ्याइदिन ग्राहकले अनुरोध गरेमा सम्बन्धित व्यवसायीले स-शुल्क सवारी साधनको व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।
- १.१.८ आन्तरिक सुरक्षाको लागि व्यवसायीले पोशाक र परिचय-पत्र साथ सुरक्षागार्ड राख्नु पर्ने छ ।
- १.१.९ प्रचलित कानुनको दायरा भित्र रही कामदार कर्मचारीहरुलाई न्यूनतम मासिक पारिश्रमिक उपलब्ध गराउनुपर्ने छ । साथै कामदार कर्मचारीहरुलाई योग्यता, क्षमता र पद अनुसार व्यवसायी र पेशाकर्मी विचको सम्झौता बमोजिम मासिक पारिश्रमिकको व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।
- १.१.१० पर्यटन, होटल, रेष्टरेण्ट तथा मनोरञ्जनात्मक व्यवसायमा बालश्रमिकको प्रयोग गर्न पाइने छैन । १८ वर्ष उमेर नपुगेका ग्राहकहरुलाई सुर्ती तथा मदिराजन्य पदार्थ बिक्री वितरण गर्न पाइने छैन । साथै डान्स रेष्टरेण्ट एण्ड बार, लाइभ व्याण्ड, लाउन्ज बार, पवबार, क्लब र डिस्कोथेक जस्ता व्यवसायमा १८ वर्ष मुनिका बालबालिकालाई ग्राहकको रूपमा प्रवेश गर्न निषेध गर्नुपर्ने छ ।
- १.१.११ प्रचलित ऐन कानुनहरुलाई परिपालना गरी सार्वजनिक नैतिकता र शान्ति सुरक्षालाई सकारात्मक टेवा पुग्ने गरी व्यवसाय संचालन गर्नुपर्ने छ ।
- १.१.१२ सबै व्यवसायीहरुले आफ्नो व्यवसायको निर्धारित मुल्य सूची विपरीत अनावश्यक रूपमा विलिङ्ग गरी ग्राहकलाई गैह कानूनी रूपमा दुःख दिन पाइने छैन ।
- १.१.१३ रात्रीकालीन मनोरञ्जन तथा व्यवसाय संचालन गर्ने व्यवसायीले सम्बन्धित निकायमा दर्ता गरी व्यवसाय संचालनका लागि लिनुपर्ने अनुमति लिई व्यवसाय संचालन गर्नुपर्ने छ । साथै सो को जानकारी स्थानीय प्रशासनमा समेत दिनुपर्ने छ ।
- १.१.१४ व्यवसायीले आफुले संचालन गरेको व्यवसायको सम्पूर्ण प्रमाण पत्रहरु ग्राहकले देख्ने गरी राख्नुपर्ने छ ।
- १.१.१५ व्यवसाय गर्नका लागि तोकिएको उद्देश्य भन्दा अलग प्रकृतिको व्यवसाय/सेवा गर्न पाईने छैन ।
- १.१.१६ प्रचलित ऐन कानुनहरुलाई पूर्ण रूपमा परिपालना गर्नुपर्ने छ ।

१.२ व्यवसाय संचालनको समय सम्बन्धमा

- १.२.१. कोभिड-१९ को संक्रमण भएको अवस्था वा यस्तै किसिमको माहामारी वा राज्यले नियन्त्रण गरेको विशेष अवस्थामा व्यवसायको प्रकृति, व्यवसायीहरुको चाहना र तत्परता, ग्राहकको संख्या, सुरक्षा संवेदनशिलता, स्थानीय परिवेश तथा व्यवसायीका

नेपाल सरकार

गृह मंत्रालय

(शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा)

पत्र संख्या:- शा.सु. ०१८/०१९/०८

प्राप्त पत्र संख्या र मिति:-

च.नं.-

प्रतिनिधिहरूसँगको छलफल समेतका आधारमा व्यवसाय सञ्चालनको समय निर्धारण स्थानीय प्रशासनले मिलाउने छ ।

- १.२.२. माथि १.२.१ बाहेको सामान्य अवस्थामा स्थानीय प्रशासनले व्यवसायीहरूसँगको समन्वयमा सुरक्षा व्यवस्थालाई ध्यानमा राखी २४ घण्टा व्यवसाय सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउने छ ।
२. कोभिड-१९ महामारी कायमै रहेको हालको अवस्थामा होटल लगायतका मनोरञ्जनात्मक व्यवसाय सञ्चालन गर्दा अपनाउनुपर्ने स्वास्थ्य तथा सुरक्षा मापदण्ड:

२.१ परीक्षण (चेक प्रोटोकल)

- २.१.१ थर्मल जाँच: कर्मचारी, सेवाग्राही, संचालक तथा आपूर्तिकर्ताको जाँच गर्ने । जाँचको विवरण विद्युतीय प्रणाली वा रेकर्ड फाइलमा अभिलेखीकरण गर्ने ।
- २.१.२ प्रवेश निषेध: रुघा, खोकी, ज्वरो र स्वासप्रब्धासमा समस्या भएका कर्मचारी, सेवाग्राही, संचालक तथा आपूर्तिकर्तालाई प्रवेश निषेध गर्ने ।
- २.१.३ स्वास्थ्य उपकरण: स्वास्थ्य विशेषज्ञले सिफारिस गरे बमोजिम पूर्ण मेडिकल किट र त्यो प्रयोग गर्न जान्ने कम्तीमा १ जना कर्मचारी राख्नुपर्ने ।
- २.१.४ संक्रमित केस फेला परेमा Case Investigation and Contact Tracing (CICT) गर्नुपर्ने ।
- २.१.५ व्यवसाय परिसरको विभिन्न ठाउँमा सूचनापाटी स्थापना गरी कोभिड-१९ बाट बच्ने आवश्यकीय सुरक्षात्मक जानकारी प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- २.१.६ समय समयमा संवेदन अथवा श्रव्यदृश्य माध्यमबाट कोभिड-१९ बारे जानकारी दिइरहनुपर्ने ।

२.२ व्यक्तिगत सरसफाई एवं सुरक्षा

२.२.१ कार्यरत कर्मचारीले गर्नुपर्ने

- क) प्रत्येक पटक व्यवसायस्थल प्रवेश गर्दा, टेवल सरसफाई गरे पछि, प्रत्येक कारोबार गरे पछि र शौचालय गए पश्चात अनिवार्य रूपमा साबुन पानीले कम्तीमा २० सेकेण्डसम्म हात धुने ।
- ख) अनिवार्य रूपमा मास्कको प्रयोग गर्ने । खोकदा दुवै कुहिनाले वा मास्कले छेक्ने ।
- ग) निर्देशित गरिएका व्यक्तिगत सरसफाई कडाईका साथ पालना गर्ने र सुरक्षा कर्मचारीले अनिवार्य रूपमा मास्क र फेसशिल्ड प्रयोग गर्ने ।

२.२.२ व्यवसाय संचालकले गर्नुपर्ने

- क) नगद भुक्तानी भन्दा विद्युतीय प्रणाली वा कार्डद्वारा गरिने भुक्तानीलाई प्राथमिकता दिने ।
- ख) आवश्यकता हेरेर सके सम्म कर्मचारीको आलोपालोको व्यवस्था मिलाउने ।

फोन नं.:०१-४२९९२०८
०१-४२९९२९९

इमेल: control@moha.gov.np
mohacontrolroom@gmail.com

सिंहदरबार,
काठमाडौं, नेपाल ।

नेपाल सरकार

गृह मंत्रालय

(शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा)

नेपाल सरकार
गृह मंत्रालय

पत्र संख्या:- शा.सु. ०१८/०१९/०८

प्राप्त पत्र संख्या र मिति:-

च.नं.-

- ग) नियमित तालिम प्रदान गर्ने । कोभिडको बदलिदो परिस्थिति र गर्नुपर्ने नयाँ अभ्यासको सूचना तथा जानकारी प्रदान गर्ने र ती कुराहरुको अभिलेखन तथा सुपरिवेक्षण गर्ने ।
- घ) कर्मचारी र ग्राहक (सेवाग्राही) हरुको दैनिक अभिलेख राख्ने ।
- ड) कर्मचारीहरुको स्वास्थ्यको नियमित परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

२.३ आन्तरिक तथा वाह्य परिसरमा हुनुपर्ने सरसफाई व्यवस्था

- २.३.१ हात धुने स्थान र सेनिटाईजरको सहज पहाँच मिलाउने । हात धुने धारालाई खुट्टाले खोलन र बन्द गर्न सक्ने किसिमले जडान गर्नुपर्ने ।
- २.३.२ सकेसम्म सरसफाई र सेनिटाईजर गर्न सजिलो हुने खालको टेवल वा कुर्सीको व्यवस्था गर्ने ।
- २.३.३ समय तालिका बनाई विभिन्न समयमा काम गर्ने कुर्सी तथा अन्य सतहहरुको सरसफाई गर्ने ।
- २.३.४ शौचालय, रिसेप्सन तथा बार एरियामा समयानुसार बारम्बार सफाई र सेनिटाईज गर्ने ।
- २.३.५ शौचालयमा धाराको पानी व्यवस्था गरेर साबुन तथा सेनीटाईजरको उपलब्धता सुनिश्चित गर्ने ।
- २.३.६ कार्पेट, भुई, पर्दा, टेवल तथा अन्यत्र प्रयोग भएका कपडाहरु नियमित धुने व्यवस्थाका लागि तलिका तयार पार्ने र सो को अनुगमन गर्ने ।
- २.३.७ सजिलैसँग सफा र निर्मलीकरण गर्न काठ, प्लाष्टिक वा छाला जस्ता सामग्रीवाट बनेका टेवुल कुर्सीको व्यवस्था गर्ने ।
- २.३.८ परिसरमा उचित भेन्टिलेसनको व्यवस्था गरी हावाका लागि चलाईने उपकरण कम्भन्दा कम प्रयोग गर्ने ।
- २.३.९ अधिकतम प्रयोगमा आउने ढोका, ताल्चा, चुकुल ईत्यादी सामग्रीहरुको नियमित रूपमा सेनिटाईज गर्ने ।
- २.३.१० फोहोर मैलाको उचित व्यवस्थापन गर्ने ।
- २.३.११ भाँडा माझ्ने मेसिनको अधिकतम प्रयोग गर्ने ।
- २.३.१२ निर्मलीकरणको लागि प्रयोग हुने उपकरणहरु (डिस्पेन्सर, ह्याण्ड ड्रायर, टिस्यू पेपर) चालु अवस्थामा रहेको सुनिश्चित गर्ने ।

२.४ कपडा तथा तौलिया र अन्य सामग्रीहरुको सरसफाई

- २.४.१ कपडाहरुको हकमा उपयुक्त तातोपानीको सेटिङ्को प्रयोग गरी सफा गर्ने साथै कपडालाई राम्रोसँग सुकाउने ।
- २.४.२ प्रयोग गरिने अन्य कपडाहरुलाई पनि सफा र किटाणु रहित बनाउने ।
- २.४.३ हल तथा स्टेज संचालन पूर्व डिसइन्फेक्सनको व्यवस्था मिलाउने ।

२.५ स्टेज सरसफाई

- २.५.१ स्टेजको नियमित डिसइन्फेक्सन गर्ने गराउने ।
- २.५.२ स्टेज कर्मचारी (कलाकार) ले समय समयमा सेनिटाईजरको प्रयोग गर्ने ।
- २.५.३ स्टेजमा प्रयोग हुने सम्पुर्ण वायवादन उपकरणलाई डिसइन्फेक्सन गर्ने ।

फोन नं.:०१-४२९९२०८
०१-४२९९२९४

ईमेल: control@moha.gov.np
mohacontrolroom@gmail.com

सिंहदरबार,
काठमाडौं, नेपाल ।

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

(शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा)

पत्र संख्या:- शा.सु. ०१८/०१९/०८

प्राप्त पत्र संख्या र मिति:-

- च.नं:-
 २.५.४ कलाकारले आफ्नो प्रस्तुती दिनु पुर्व र दिए पश्चात अनिवार्य रूपमा मास्क प्रयोग गर्ने ।
 २.५.५ सेवाग्राही ग्राहकहरूलाई स्टेज अगाडी भिडभाड नहुने व्यवस्था गर्ने ।

२.६ स्वास्थ्य मापदण्ड तथा भौतिक दुरी

व्यवसाय संचालन गर्दा स्वास्थ्य मापदण्ड तथा भौतिक दुरी सम्बन्धमा समय समयमा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले जारी गरेको मापदण्ड र भविष्यमा परिमार्जन गर्ने स्वास्थ्य मापदण्ड अनुसार गर्नुपर्ने छ । व्यवसाय संचालन गर्दा स्वास्थ्य सुरक्षा मापदण्ड अपनाई तोकिएको भौतिक दुरी कायम हुने गरी व्यवसायको संचालन गर्नुपर्ने छ ।

२.१ भौतिक पूर्वाधार सुरक्षा

- २.१.१ सुरक्षाको लागि सि.सि.टि.भि.बाट निगरानी गर्ने र कम्तीमा ३० दिनको रेकर्ड राख्ने व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।
 २.१.२ व्यवसायीले अनिवार्य रूपमा Sound Control System जडान गरी ध्वनी प्रदुषण हुन नदिने व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।
 २.१.३ आफ्नो व्यवसायको परिसर भित्र तथा आगमन र प्रस्थान हुँदाको नजिकको क्षेत्रसम्म वत्तीको व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।
 २.१.४ व्यवसाय स्थलमा अनिवार्य रूपमा Fire Extinguisher को व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।
 २.१.५ व्यवसाय स्थलमा आपत्कालिन द्वारको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने छ ।

३. होटल व्यवसायमा संलग्न मजदुर तथा कामदारको हक/हितका लागि गर्नुपर्ने कार्यहरू:

- ३.१ व्यवसाय संचालकहरूले कर्मचारी तथा कामदारहरूलाई प्रशिक्षण/सचेतनामुलक अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गर्ने (जस्तै: दुर्घटवाहार, यौन तथा हिंसाजन्य कृयाकलाप विरुद्धको कानूनी व्यवस्थाको बारेमा जानकारी दिने आदि)। कामको प्रकृतिको आधारमा क्षमता विकास तथा पेशागत तालिम र आवश्यकतानुसार अन्य तालिमहरू नियमित रूपमा व्यवस्था गर्नुपर्ने (जस्तै: जीवन उपयोगी सीप तथा आत्मरक्षा तालिम आदि)। साथै कर्मचारी तथा कामदारहरूको नियमित अनुगमन र गुनासो व्यवस्थापन गर्नुपर्ने छ ।
 ३.२ व्यवसाय संचालकहरूले कर्मचारी तथा कामदार छनौटमा उपयुक्त प्रकृया अपनाउनुपर्ने छ ।
 ३.२.१ योग्यतानुसारको पारिश्रमिक र समान कामको समान ज्याला दिनुपर्ने छ ।
 ३.२.२ कर्मचारी तथा कामदारहरूको नागरिकता तथा व्यक्तिगत विवरण अनुसार सबै कर्मचारी तथा कामदारलाई अनिवार्य रूपमा नियुक्तिपत्र दिनुपर्ने छ ।
 ३.२.३ उपयुक्त पोशाकको अनिवार्य रूपमा व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।
 ३.२.४ कर्मचारी तथा कामदारलाई परिचय पत्रको व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।
 ३.२.५ कर्मचारी तथा कामदारहरूको कोरोना तथा स्वास्थ्य जोखिम वीमा गर्नुपर्ने छ ।
 ३.२.६ कर्मचारी तथा कामदार र सेवाग्राहीहरूको दुरुस्त अभिलेखिकरण गर्नुपर्ने छ ।

फोन नं.:०१-४२९९२०८

०१-४२९९२९४

इमेल: control@moha.gov.np
mohacontrolroom@gmail.com

सिंहदरबार,
काठमाडौं, नेपाल ।

नेपाल सरकार

गृह मंत्रालय

(शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा)

पत्र संख्या: शा.सु. ०१८/०१९/०८

प्राप्त पत्र संख्या र मिति:-

- च.नं.: -
- ३.३ व्यवसाय संचालनका क्रममा कर्मचारी तथा कामदारहरुको कामको समयावधि श्रम ऐन, २०१४ बमोजिम तोकनु पर्ने र कार्यस्थलमा कर्मचारी तथा कामदारहरुलाई धुम्रपान, मादक पदार्थ तथा लागू औषध सेवन गराउन पाइने छैन ।
  - ३.४ महिला कर्मचारी तथा कामदारहरुको हकमा वालबच्चा भएको खण्डमा सुरक्षित कोठामा वालबच्चाहरुलाई स्तनपान गराउने व्यवस्था मिलाउनुका साथै कार्यस्थलमा काम गर्दा रात्रीको समयमा कर्मचारी तथा कामदारहरुलाई ट्रान्सपोर्ट (Pick up / Drop) को व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।
  - ३.५ आन्तरिक तथा बाह्य रूपमा बेचविखनको सम्भावना भएको कारण यस मनोरञ्जन क्षेत्रमा आउने सेवाग्राहीहरुप्रति संचालक स्वयम् सजग हुने र मानव बेचविखन तथा ओसारपसारको सम्बन्धमा कर्मचारी तथा कामदारहरुलाई सचेत एवम् सजग गराउनुपर्ने छ ।
  - ३.६ कार्यस्थलमा कार्य सम्पादन लगायत मनोरञ्जन तथा सेवा क्षेत्रलाई थप व्यवस्थित र मर्यादित बनाउनको लागि व्यवसाय संचालक तथा कर्मचारी एवम् कामदारहरुबीच नियमित छलफल तथा बैठक बस्नुपर्ने छ । साथै लैरिंग हिसा र दुर्घटनाको लागि सबै सरोकारवाला पूर्ण प्रतिबद्ध रहनुपर्ने छ ।
  - ३.७ मनोरञ्जन तथा सेवा क्षेत्रमा कार्यरत सबै कर्मचारी तथा कामदारहरुको श्रमको उच्च मूल्यांकन गरी कर्मचारी तथा कामदारहरुको कार्य सम्पादनको मूल्यांकनका आधारमा सेवा सुविधा वृद्धि गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने छ ।
  - ३.८ यस क्षेत्रमा कार्यरत सबै कर्मचारी तथा कामदार तथा व्यवसायीहरुलाई अनिवार्य रूपमा कोभिड-१९ विरुद्धको पूर्ण खोपको व्यवस्था मिलाउनुपर्ने छ ।
  - ३.९ पर्यटन, होटल तथा मनोरञ्जन क्षेत्रमा रात्रीकालिन समयमा सुरक्षा व्यवस्था चुस्त दुरुस्त बनाउन स्थानीय प्रशासनले सुरक्षा प्रबन्ध गर्नुपर्ने छ ।
  - ३.१० पर्यटन, होटल तथा मनोरञ्जन लगायत रेष्टरां एवम् साना व्यवसायी र उक्त क्षेत्रमा काम गर्ने कर्मचारी तथा कामदारको समेत हित संरक्षण हुने गरी आवश्यक प्रबन्ध गर्नुपर्ने छ ।

४. अन्य विविध विषयहरु:

- ४.१ नेपाल सरकारबाट समय समयमा जारी स्वास्थ्य मापदण्ड र सुरक्षा मापदण्डको अनिवार्य पालना गर्नुपर्ने छ ।
- ४.२ सबै व्यवसायी, कर्मचारी, कामदारहरुले कोभिड-१९ विरुद्धको पूर्ण खोप अनिवार्य रूपमा लगाएको सुनिश्चितता गर्नु पर्नेछ । साथै माथि उल्लिखित व्यवसायहरुमा ग्राहकका रूपमा सेवा लिन जाने सेवाग्राहीहरुले समेत पूर्ण खोप लगाएको हुनुपर्ने छ ।
- ४.३ सूचना प्रविधि र डिजिटल प्रणालीलाई बढावा दिनुपर्ने छ ।
- ४.४ Buffet Dish लाई भन्दा Ala carte मेनुलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने छ ।
- ४.५ टेक अवे सेवालाई बढावा दिनुपर्ने छ ।

.....०७०८.१९९१८८
(विसन्त भट्टराई)
उपसचिव